

T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı: 2223
Tarih: 20.12.2010

17483

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, Adalet Bakanı Sayın Sadullah Ergin tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Fatma KURTULAN

Van Milletvekili

Van F Tipi Cezaevi'ndeki hak ihlallerine her gün bir yenisi eklenmektedir. Keyfi uygulamalar ve baskı yöntemlerinin olduğu iddia edilen cezaevindeki hak ihlalleri hakkında İHD ve TUYAD-DER Van şubesine onlarca başvuru yapılmış olmasına rağmen Bakanlık olarak bu iddialar hakkında başlatmış olduğunuz inceleme bulunmamaktadır. Tutuklu ve hükümlülerin yakınlarına ifade etmiş olduklarına göre, havalar soğumuş olmasına rağmen kaloriferler hala yakılmamaktadır. Soğuktan korunmak için tutukluların giyinerek ısınmaya çalıştığı ileri sürülmektedir. Sağlıksız, yetersiz ve hijyen olmayan beslenme koşullarında sağlıkları genel olarak bozulmuş tutuklu ve hükümlülerin bu şartlar altında ağır hastalıklara yakalanacakları ortadadır. Ayrıca kaloriferlerin yakıldığı zamanlarda da düzenli olarak yakılmadığı da ileri sürülmektedir.

Bu gün cezaevindeki uygulamaların hukuki ve yasal hiçbir dayanağı kalmamıştır. Tutuklu ve hükümlülerin en temel haklarının engellendiği cezaevlerinde, yasal haklar ya engellenmekte ya da ceza yönetimine dönüştürülmektedir. Kendilerine de baskı uygulandığını ve onur kırıcı bir muameleye maruz kaldıklarını ifade eden tutuklu yakınları, cezaevine giriş ve çıkışlarda çoğu zaman görevli memur ve askerlerin keyfi uygulamalarına tabi tutulduklarını ifade etmektedirler. İddialara göre, X-Ray cihazında sürekli bir oynama yapılmakta, hassaslık ayarı yükseltildiği için tutuklu ve hükümlü yakınları arama noktalarından geri dönmektedirler. Tutuklu ve hükümlü yakınları, giysilerinde bulunan metal parçalarını söktüklerini, aramalarda tespit edilen herhangi bir şey bulunmamasına rağmen başta kadın ziyaretçiler olmak üzere onur kırıcı aramalardan geçirildiklerini ileri sürmektedirler.

Bilindiği gibi, Danıştay 10. Dairesi, Hükümlü ve Tutukluların Ziyaret Edilmeleri Hakkında Yönetmeliğin "ziyaret edebilecek kişiler" başlıklı 14. maddesinin iptal etmiştir. Ziyaretçi sayısı bu düzenlemeden sonra çoğalmıştır. Ancak cezaevleri bu uygulamayı da bir cezalandırma yöntemine çevirmiş, bekleme yerlerinde izdiham yaşanmakta, ziyaretçi işlemleri saatlerce yapılmamakta, çoğu zaman görüş saati dolduğu gerekçesi ile geri gönderilmektedirler.

Ayrıca Azadiya Welat gazetesinin, tercüman izinli olduğu gerekçesi ile 1 aydır verilmediği iddia edilmekte, yaş olarak genç olan tutuklular farklı baskılara maruz kaldıklarını öne sürmektedirler. Doktor sıkıntısının sürekli yaşandığı Van F Tipi Cezaevinde, hatta tutuklu ve

hükümlülerin tedavi edilmediği ve tam teşekküllü hastaneye sevk edilmedikleri de iddia edilmektedir.

En ağır hastalara bile sadece ağrı kesici veya antidepresan ilaçlar verildiği, acil müdahalelerin bile yapılmadığı, uzman doktor çalıştırılmadığı, hastaneye kaldırılanların ise tedavilerinin cezaevi görevlileri tarafından engellendiği ileri sürülmüştür. Çoğu cezaevinde olduğu gibi, hasta tutuklu ve hükümlüler adli tip ve diğer sağlık kurumlarının tahliye raporlarına rağmen cezaevinde tutulmaktadırlar. Yemeklerde besin kalitesi çok düşük olmakla beraber, sağlık açısından uygun olmadığı, bütün şikâyetlere rağmen bu konuda her hangi bir iyileşme sağlanmadığı da gelen şikâyetler arasındandır.

Cezaevlerindeki hak ihlallerine ilişkin önergelere vermiş olduğunuz yanıtlarınızda, ceza infaz kurumlarının ulusal ve uluslararası denetim mekanizmaları tarafından düzenli olarak haberli harbesiz, denetime tabi tutulduğunu, son yıllarda ceza infaz kurumlarında insan hakları ihlallerine ilişkin iddiaların yok denecek kadar azalmış olduğunu, bakanlığınızın iletilen bu tür iddiaları titizlikle takip ederek yasal gereğini yerine getirdiğini iddia etmektesiniz.

Bu bağlamda;

1-Van F Tipi Cezaevinde hak ihlallerine ilişkin Bakanlığınıza ulaşan iddialar bulunmakta mıdır? Varsa bu iddialar nelerdir? Van F Tipi Cezaevi en son ne zaman ulusal ve uluslararası denetim mekanizmaları tarafından denetlenmiştir? Sonuçları nedir?

2-Cezaevinde havalar soğumuş olmasına rağmen kaloriferler neden hala yakılmamaktadır? Bu problem giderilecek midir? Sağlık erişimi ve beslenme şartlarının uygun olmadığına dair çok şikâyet gelmesine rağmen neden bir düzelme sağlanamamaktadır?

3-2002-2010 yılları arasında, Türkiye'deki cezaevlerinde insan hakları ihlallerine ilişkin size intikal eden iddialar nelerdir?

4-Bakanlığınıza iletilen iddiaların titizlikle takip edildiğini öne sürmektesiniz. 2002-2010 yılları arasında size iletilen iddiaların kaç hakkında inceleme başlatılmıştır? Sonuçları ne olmuştur?

5-Türkiye'deki cezaevleri ulusal ve uluslararası denetim mekanizmaları tarafından kaç kez denetime tabi tutulmuştur? En son ne zaman denetlenmişlerdir? Bu denetim mekanizmaları hangileridir? Denetimler sonrası hazırladıkları raporlar olmuş mudur? İşkence ve kötü muamele olduğuna dair iddialar ne orandandır? Beslenme ve sağlık ihtiyaçlarının karşılanması başta olmak üzere diğer hak ihlallerine ilişkin şikâyetler nedir? Bu raporlar sonucu Bakanlığınız tarafından nasıl bir işlem yapılmıştır? Alınan önlemler ne yönde olmuştur?

6-Cezaevlerindeki hak ihlallerine ilişkin şu an takip ettiğiniz ve incelediğiniz kaç başvuru veya denetim mekanizmalarının hazırladığı kaç rapor var elinizde? Tarihleri nedir? Bu raporlara ilişkin nasıl işlemler yapmaktasınız?

7-Cezaevlerindeki hak ihlallerinin ve ya keyfi uygulamaların ilgili kurumlara iletilmesini kolaylaştırmak ve kısa zamanda çözüm bulunmasını sağlamak için bir projeniz bulunmakta mıdır?

8-Cezaevlerindeki hak ihlallerine ilişkin iddiaların yok denecek kadar azalmış olduğunu iddia etmektesiniz ancak cezaevlerindeki hak ihlalleri gözlenebildiği kadarıyla ve sivil toplum örgütlerinin raporlarına göre giderek artmaktadır. Cezaevlerindeki uygulamalar bilginiz dışında mıdır? Eğer bilginiz dışında ise neden bu güne kadar hakkında soruşturma açılan ve işlem yapılan görevli yoktur? Cezaevlerindeki hak ihlallerinin sebebi nedir? Artış yaşanması neden önlenemiyor?

9-Şu an Van F Tipi Cezaevinde hasta olduğu halde tahliye dilmeyen hasta hükümlü ve ya tutuklu sayısı kaçtır?

7-Van F Tipi Cezaevinden en az bir kronik hastalığı olan tutuklu ve hükümlü sayısı kaçtır?

8-Şu an Van F Tipi Cezaevinde kaç tutuklu ve hükümlü vardır? Bunlardan kaç PKK davasından tutukludur?

9-Van F Tipinde kaç doktor çalışmaktadır? Bunlardan kaçı uzmandır? Branşları nedir? Uzman ve pratisyen hekimler haftada kaç gün çalışmaktadırlar? Hasta tutuklu ve hükümlülerin tedavi olma hakkı neden yasalar çerçevesinde sağlanamamaktadır?

10- Cezaevinde bir kişi başına düşen günlük harcama miktarı nedir? Bir tutuklunun ya da hükümlünün günlük besin ihtiyacına düşen miktar ne kadardır?

11-2010 yıl içinde cezaevlerine harcanan toplam miktar nedir? Bu miktarın ne kadar yalnızca tutuklu ve hükümlülerin beslenme, sağlık ve diğer ihtiyaçları için harcanmıştır?

12-Van F Tipi Cezaevindeki beslenme koşulları hakkında sürekli şikâyetler gelmesine rağmen neden bir iyileşme sağlanamamaktadır?

13-Azadiya Welat gazetesinin verilmemesinin sebebi nedir? Bu gazete ne kadar zamandır verilmemektedir?

14-Cezaevlerinde, yasalardaki düzenlemelerin hayata geçirilmesi neden sağlanamamaktadır? Bunu zorlaştıran sebepler nedir? Cezaevlerindeki uygulamaların bütünü yasalara ve ilgili mevzuatlara uygun mudur?